

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра менеджменту

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____
_____ 2015 р.

**Інформаційні системи і технології в управлінні
зовнішньоекономічною діяльністю**

Робоча програма
нормативної навчальної дисципліни
підготовки магістра
спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» для студентів за спеціальністю 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» (заочна форма). – 27 серпня 2015 р. – 8 с.

Розробник: Тоцька О. Л. – доцент кафедри менеджменту, к. е. н., доцент

Рецензент: Бегун С. І. – доцент кафедри обліку і аудиту, к. е. н., доцент

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 1 від 27.08.2015 р.

Завідувач кафедри: _____ (Черчик Л. М.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 3 від 4.11.2015 р.

Голова науково-методичної комісії інституту: _____ (Бегун С. І.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 3 від 18.11.2015 р.

Вступ

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інформаційні системи та технології в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» пов'язаний із дисциплінами «Менеджмент ЗЕД», «Облік ЗЕД», «Статистика ЗЕД».

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.
2. Автоматизоване оброблення зовнішньоекономічної інформації.

1. Опис навчального курсу

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів: 5	0306 «Менеджмент і адміністрування» 8.03060104 «Менеджмент ЗЕД»	нормативна
Модулів: 3	Менеджмент ЗЕД	Рік підготовки: 1
Змістових модулів: 2		Семестр: 1
ІНДЗ: є		Лекції: 12 год.
Загальна кількість годин: 150		Лабораторні: 8 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання):	Магістр	Самостійна робота: 112 год.
аудиторних: 4		Консультації: 18 год.
консультації: 1		Форма контролю: <u>екзамен</u>
самостійної роботи: 4		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» є формування систем спеціальних знань та одержання практичних навичок із використання інформаційних систем і технологій у зовнішньоекономічній діяльності підприємств, ознайомлення з прийомами та методами роботи менеджера із засобами оброблення зовнішньоекономічної інформації, сучасним програмним забезпеченням тощо.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» є вивчення теоретичних та організаційних основ здійснення інформаційного обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємства; набуття вмінь організувати ефективне функціонування інформаційних систем у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

теоретичні й організаційні основи здійснення інформаційного обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
загальні властивості інформаційних систем різних видів;
методи формування документів і звітів за допомогою систем документообігу;
особливості сучасних систем управління базами даних;
теоретичні засади роботи з інформаційними мережами та прикладними аплікаціями;
особливості гіпертекстових технологій та інновацій в мережі Інтернет;
основи захисту інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності;

вміти:

організувати ефективне функціонування інформаційних систем у зовнішньоекономічній діяльності підприємства;
створювати та використовувати документи в текстових, табличних, графічних середовищах систем документообігу;
компонувати та об'єднувати окремі документи за допомогою OLE-технології;
створювати gun-time документи для пересилання інформаційними мережами;
здійснювати декомпозицію зовнішньоекономічних бізнес-процесів із метою покращення їх інформаційного забезпечення;
формувати збалансовані системи показників для оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств;
оцінювати рівень ефективності ІСУЗЕД підприємства;
моделювати структури бази даних для окремих підрозділів підприємства.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредитів ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства****Тема 1. Роль інформаційних систем і технологій у зовнішньоекономічній діяльності**

Інформація та дані. Інформаційні технології. Класифікація автоматизованих інформаційних систем в економіці. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі.

Тема 2. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства

Організаційно-технологічні основи прийняття рішень в економіці. Розвиток і впровадження систем підтримки прийняття рішень в економіці.

Тема 3. Забезпечення роботи ІСУЗЕД в умовах розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності. Структура та властивості автоматизованих систем.

Тема 4. Мережні та гіпертекстові технології оброблення зовнішньоекономічної інформації

Загальна характеристика глобальних комп'ютерних мереж. Міжнародна комп'ютерна мережа Internet. Доменна система імен (DNS) в Internet. Способи доступу до Internet. Ресурси Internet. Пошук інформації в Internet. Практичне використання Internet в економіці та бізнесі.

Тема 5. Захист інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності

Оцінка безпеки інформаційних систем. Вимоги до безпеки інформаційних систем у США. Методи та засоби захисту інформації в

економічних інформаційних системах. Поняття про електронний цифровий підпис. Технічне забезпечення електронного цифрового підпису.

Змістовий модуль 2. Автоматизоване оброблення зовнішньоекономічної інформації

Тема 6. Автоматизація управління проектами та бізнес-планування в міжнародному бізнесі

Введення в управління проектами. Загальні характеристики найпоширеніших автоматизованих інформаційних систем управління проектами. Програмні продукти Project Expert.

Тема 7. Автоматизація оформлення митних процедур у міжнародному бізнесі
 Програмні продукти фірми «Альта». Програмні продукти фірми СИГМА-СОФТ. Програмні продукти фірми «Митний комп'ютерний сервіс». Програмні продукти фірми «НТФ Інтес». Програмні продукти компанії НВО «Поверхність».

Тема 8. Міжнародні центри обробки баз даних

Загальна характеристика міжнародних баз даних. Центри обробки баз даних корпорації Dialog. Центр обробки баз даних LEXIS-NEXIS. Центр обробки баз даних QUESTEL-ORBIT.

Тема 9. Автоматизація міжнародних міжбанківських розрахунків

Загальна характеристика електронних систем для міжнародних міжбанківських розрахунків. Міжнародна міжбанківська комп'ютерна мережа SWIFT.

Тема 10. Інформаційні системи для мультинаціональних корпорацій

Особливості інформаційних систем для мультинаціональних корпорацій. Організаційна побудова МНК. Вимоги до проектування та впровадження інформаційних систем МНК. Інтегрована інформаційна система R/3 для управління МНК.

Тема 11. Міжнародні інформаційні системи технічного та фундаментального аналізу ринків

Інформаційна організація Рейтер. Інформаційна система Доу-Джонс Телерейт. Інформаційна система Блумберг. Інформаційна система Тенфор.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Лаб.	Консультації	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства					
Тема 1. Роль інформаційних систем і технологій у зовнішньоекономічній діяльності	14	2	3	1	8
Тема 2. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства	14	2	3	1	8
Тема 3. Забезпечення роботи ІСУЗЕД в умовах розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства	14	2	3	1	8

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Мережні та гіпертекстові технології оброблення зовнішньоекономічної інформації	16	4	3	1	8
Тема 5. Захист інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності	13	2	2	1	8
Разом за змістовим модулем 1	71	12	14	5	40
Змістовий модуль 2. Автоматизоване оброблення зовнішньоекономічної інформації					
Тема 6. Автоматизація управління проектами та бізнес-планування в міжнародному бізнесі	14	2	3	1	8
Тема 7. Автоматизація оформлення митних процедур у міжнародному бізнесі	16	4	3	1	8
Тема 8. Міжнародні центри обробки баз даних	13	2	2	1	8
Тема 9. Автоматизація міжнародних міжбанківських розрахунків	13	2	2	1	8
Тема 10. ІС для МНК	13	2	2	1	8
Тема 11. Міжнародні інформаційні системи технічного та фундаментального аналізу ринків	10	2	2		6
Разом за змістовим модулем 2	79	14	14	5	46
Усього годин	150	26	28	10	86

8. Індивідуальні науково-дослідні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання полягає в написанні реферату на тему «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю». У ньому потрібно провести огляд 10 наукових або навчальних публікацій, які описують використання інформаційних систем і технологій в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю.

9. Методи навчання

Методи навчання:

- інформаційно-рецептивний;
- ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- евристичний.

10. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є екзамен.

Перелік екзаменаційних питань для здійснення підсумкового контролю успішності навчання

1. Інформація та дані.
2. Інформаційні технології.
3. Класифікація автоматизованих інформаційних систем в економіці.
4. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі.
5. Організаційно-технологічні основи прийняття рішень в економіці.
6. Розвиток і впровадження систем підтримки прийняття рішень в економіці.
7. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.
8. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
9. Види зовнішньоекономічної діяльності.
10. Структура та властивості автоматизованих систем.
11. Загальна характеристика глобальних комп'ютерних мереж.
12. Міжнародна комп'ютерна мережа Internet.
13. Доменна система імен (DNS) в Internet.

14. Способи доступу до Internet.
15. Ресурси Internet.
16. Пошук інформації в Internet.
17. Практичне використання Internet в економіці та бізнесі.
18. Оцінка безпеки інформаційних систем.
19. Вимоги до безпеки інформаційних систем у США.
20. Методи та засоби захисту інформації в економічних інформаційних системах.
21. Поняття про електронний цифровий підпис.
22. Технічне забезпечення електронного цифрового підпису.
23. Введення в управління проектами.
24. Загальні характеристики найпоширеніших автоматизованих інформаційних систем управління проектами.
25. Програмні продукти Project Expert.
26. Програмні продукти фірми «Альта».
27. Програмні продукти фірми СИГМА-СОФТ.
28. Програмні продукти фірми «Митний комп'ютерний сервіс».
29. Програмні продукти фірми «НТФ Інтел».
30. Програмні продукти компанії НВО «Поверхність».
31. Загальна характеристика міжнародних баз даних.
32. Центри обробки баз даних корпорації Dialog.
33. Центр обробки баз даних LEXIS-NEXIS.
34. Центр обробки баз даних QUESTEL-ORBIT.
35. Загальна характеристика електронних систем для міжнародних міжбанківських розрахунків.
36. Міжнародна міжбанківська комп'ютерна мережа SWIFT.
37. Особливості інформаційних систем для мультинаціональних корпорацій.
38. Організаційна побудова МНК.
39. Вимоги до проектування та впровадження інформаційних систем МНК.
40. Інтегрована інформаційна система R/3 для управління МНК.
41. Інформаційна організація Рейтер.
42. Інформаційна система Доу-Джонс Телерейт.
43. Інформаційна система Блумберг.
44. Інформаційна система Тенфор.

11. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Лабораторні роботи, самостійні роботи, виконання ІНДЗ, екзамен.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ (табл. 3). Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

- 1) поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
- 2) виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
- 3) екзамен (максимум 60 балів).

Таблиця 3

Поточний контроль (мах = 40 балів)											Екзамен (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів	
Модуль 1										Модуль 2	Модуль 3		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	ІНДЗ		
3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	10	60	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
67 – 74	D	Задовільно
60 – 66	E	
1 – 59	Fx	Незадовільно

13. Методичне забезпечення

1. *Тоцька О. Л.* Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю : [зб. тестів] / О. Л. Тоцька. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 24 с.
2. *Тоцька О. Л.* Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю : [метод. вказівки до лабор. робіт] / О. Л. Тоцька. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 40 с.
3. *Тоцька О. Л.* Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю : [метод. вказівки до самост. роботи] / О. Л. Тоцька. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 16 с.

14. Список джерел

1. *Батюк А. Є. та ін.* Інформаційні системи в менеджменті : [навч. посіб.] / А. Є. Батюк, З. П. Двудіт, К. М. Обельовська, І. М. Огородник, Л. П. Фабрі. – Л. : Нац. ун-т «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2004. – 520 с.
2. *Воронкова О. Н.* Внешнеэкономическая деятельность : организация и управление : [учеб. пособ.] / О. Н. Воронкова, Е. П. Пузакова; под ред. Е. П. Пузаковой. – М. : Экономистъ, 2007. – 495 с.
3. *Горфинкель В. Я.* Коммуникации и корпоративное управление : [учеб. пособ.] / В. Я. Горфинкель, В. С. Торопцов, В. А. Швандар. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 127 с.
4. *Гужва В. М.* Інформаційні системи в міжнародному бізнесі : [навч. посіб.] / В. М. Гужва, А. Г. Постевой. – [2-ге вид. доп. і перероб.]. – К. : КНЕУ, 2002. – 458 с.
5. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР.
6. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ.
7. Інформаційні системи в менеджменті : [навч. посіб.] / С. В. Глівенко, Є. В. Лапін, О. О. Павленко та ін. – Суми : Університет. книга, 2005. – 407 с.
8. *Кузьмін О. Є.* Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства : [монографія] / О. С. Кузьмін, Н. Г. Георгіаді. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 368 с.
9. *Лазарева С. Ф.* Економіка та організація інформаційного бізнесу : [навч. посіб.] / С. Ф. Лазарева. – К. : КНЕУ, 2002. – 667 с.
10. *Ліпкан В. А.* Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : [навч. посіб.] / В. А. Ліпкан, Ю. Є. Максименко, В. М. Желіховський. – К. : КНТ, 2006. – 280 с.
11. *Лысенко Ю. Г.* Экономика и кибернетика предприятия : Современные инструменты